

BUTLLETÍ

fundació congrés de cultura catalana

DESEMBRE 1987

1 Actes de finalització del CIP Ramon Llull organitzat sense finalitat lucrativa al costat de les diverses personalitats catalanes. Les fundacions podran estar obres de finançament, de cooperació i d'execució, però no podran ser titulars de la iniciativa o no podran ser objecte de les fundacions i d'altres institucions de finalitat social, benèfica o educativa. En l'acte de constitució d'una fundació, que pot estar concedida a més d'un beneficiari, s'ha de determinar si s'actua com a fons de patrimoni o com a entitat jurídica.

2 El Congrés del 1987 a Espanya. Resolució de l'Assemblea General, organització i delimitació de les sessions. El Congrés del 1987 a Espanya pot tenir un caràcter més específic, però la discussió ha de ser sempre expressió de les preocupacions i de les inquietuds de les especialitats.

3 El Congrés de la terra. Proposició de constitució de l'Associació de l'Home i de la Terra. El Congrés de la terra, tal com es planteja a l'Assemblea General, té un caràcter més específic, però la discussió ha de ser sempre expressió de les preocupacions i de les inquietuds de les especialitats.

4 El Congrés de la cultura. Proposició de constitució de l'Associació de la Cultura i de l'Home. El Congrés de la cultura, tal com es planteja a l'Assemblea General, té un caràcter més específic, però la discussió ha de ser sempre expressió de les preocupacions i de les inquietuds de les especialitats.

n.8

Sumari

Lliurament del II Premi Internacional Ramon Llull a l'historiador Pierre Vilar 2

Composició dels organismes de la Fundació Congrés de Cultura Catalana 7

Pla d'activitats del 1987 8

Pla d'activitats per al 1988 12

Rendició de comptes de l'exercici de 1986 13

Una carta emotiva de l'historiador Pierre Vilar 14

II Premi Internacional Ramon Llull
 El president de la Generalitat, Honorable Jordi Pujol, lliurant al Dr. Pierre Vilar la placa commemorativa.

► A primer d'abril d'enguany, en un emotiu acte al Saló Sant Jordi de la Generalitat de Catalunya, presidit pel President de la Generalitat de Catalunya, Honorable Sr. Jordi Pujol, es féu l'atorgament del II Premi Internacional Ramon Llull a l'insigne historiador Pierre Vilar, com a reconeixement a la seva lloable tasca històrica sobre el nostre país. Durant l'acte, el professor Josep Fontana glossà la figura de l'homenatjat, glossa que fou agraïda per Pierre Vilar, tal com veureu en sengles parlaments que reproduïm tot seguit ◀

Paraules d'homenatge a Pierre Vilar pronunciades per Josep Fontana en ocasió del lliurament del II PREMI INTERNACIONAL RAMON LLULL

Les raons per les quals honorem avui Pierre Vilar són prou conegudes, de manera que no em cal fer altra cosa que recordar-les amb breuetat. Hi ha, en primer lloc, el mèrit d'una vida sencera dedicada a la investigació del passat de Catalunya i, en especial, a esbrinar com s'ha format i consolidat la consciència nacional del nostre poble. I hi ha, per altra banda, la valoració del que aquest treball ha significat per a nosaltres.

Catalunya dins l'Espanya moderna ha estat element fonamental en la renovació de la nostra historiografia. Tot el que s'ha escrit des de fa anys sobre història moderna i contemporània de Catalunya li és deutor d'orientacions i enfocaments. Quan de vegades he comentat amb amics valencians l'estat dels nostres coneixements respectius en matèria històrica, en moments en què a València hi ha un grup nodrit i molt valuós d'investigadors, i en què aquests compten amb l'avantatge d'un suport públic superior al que obtenim a casa nostra, la conversa acostuma a acabar, per part dels valencians, amb l'argument que allò que fa la més gran diferència entre els uns i els altres és que ells no han tingut un Vilar: no han pogut construir les seves recerques damunt d'uns fonaments tan amples i tan sòlids. Fixeu-vos, a més, que a aquesta diferència en el coneixement del passat hi correspon, no pas per atzar, una diferència en la claredat amb què es manifesta, en una i altra societat, la consciència de la pròpia personalitat nacional. Enriquant la comprensió de la nostra història, *Catalunya dins l'Espanya moderna* ens ha ajudat a assolir una visió més madura, més plena, del que som avui com a poble.

Vilar, però, ha estat per nosaltres, per dues generacions d'historiadors catalans, molt més que l'exemple i la lliçó d'un llibre admirable. Ha estat, sobretot, un mestre i un amic. En el temps del franquisme, la casa dels Vilar a París, prop del Sena, era sempre oberta per a acollir-hi els que ens presentàvem a la seva porta sense més salconduit que la nostra condició de catalans. Per als que, en aquells temps sinistres, anàvem a França a respirar una mica d'aire de llibertat —i també a treballar, en la modestíssima mesura de les nostres possibilitats, per tal que algun dia hi hagués aquella mateixa llibertat a casa nostra—, Pierre i Gabrielle Vilar —jo no podria aquesta nit oblidar el nom d'aquella que, en alguna mesura, mereix també una part d'aquest homenatge— eren uns amics amb els quals

Aspecte que oferia el Saló de Sant Jordi durant la sessió.

anàvem a compartir, no solament uns interessos intel·lectuals, sinó, sobretot, unes preocupacions polítiques, uns neguits i unes esperances que ells sentien com si fossin seus. Perquè, aquest francès de prop de Montpeller, on va néixer el rei en Jaume, ha viscut sempre amb apassionament els nostres problemes i mereix que el considerem com un dels nostres pels serveis que ha fet a Catalunya, que aquest és, al cap i a la fi, un títol de ciutadania més legítim que el d'alguns que no el tenen més que per l'accident de la naixença.

Després de la caiguda del franquisme Vilar ha estat una visita freqüent a casa nostra: hem pogut comptar amb ell tan sovint i per a tantes coses, que potser no valorem prou bé el luxe que representa tenir-lo a mà, i el servei que ens continua fent en la tasca de millorar el coneixement de la nostra personalitat col·lectiva.

Perquè és veritat que hem sortit ja de la nit més negra, però també ho és que encara som molt lluny d'on volíem arribar. I que els perills de confusió contra els quals lluitàvem ahir continuen ben presents. Confusió dels que identifiquen, erradament, la puresa del sentiment nacional amb l'estretor d'un casolanisme de portes i finestres tancades al món exterior, i es fan còmplices, sense adonar-se'n, dels que ens voldrien reduir a un matís de color local en un destí pretesament universal. Confusió, per altra banda, dels que, en aquests mateixos moments, intenten de retornar-nos al laberint ideològic del franquisme, del qual ens ha costat tant de sortir.

Enmig d'aquestes confusions contraposades i complementàries dels que obliden que només podem ésser plenament catalans si ho som en el món, i que, en contrapartida, a la universalitat només s'hi arriba assumint íntegrament la pròpia especificitat —penseu, si no, en aquest mateix Ramon Llull que invoca el premi—, el paper de l'historiador, com ens l'ha mostrat i ens el mostra cada dia Pierre Vilar, no pot ésser ni el de tancar-se a l'arxiu per tal de dedicar-se a una erudició eixorca, ni el de sortir a la plaça pública a contar faules i glorificar mites —aquesta és, en tot cas, la feina dels poetes—, sinó la d'ajudar que tots plegats, els de l'arxiu i els de la plaça, hi vegem més clar. He explicat alguna altra vegada que la primera lliçó de mètode que vaig aprendre de Pierre Vilar, fa més de trenta anys, la vaig

El President de la Generalitat, Honorable Jordi Pujol, durant el parlament de cloenda de l'acte.

rebre en una carta on em deia: «no és pas una ciència freda el que volem, però és una ciència».

Perquè us devem d'haver après de vós què havíem de fer i com havíem de fer-ho, el que us hem de dir aquesta nit és senzillament això: Us agraïm el que ens heu ensenyat, i esperem que continuareu ajudant-nos amb el vostre mestratge en el futur. Que ens resta encara molt de camí per fer i ens cal de conservar present la vostra lliçó de ciència i de consciència, de rigor crític i de fidelitat al servei del poble de Catalunya.

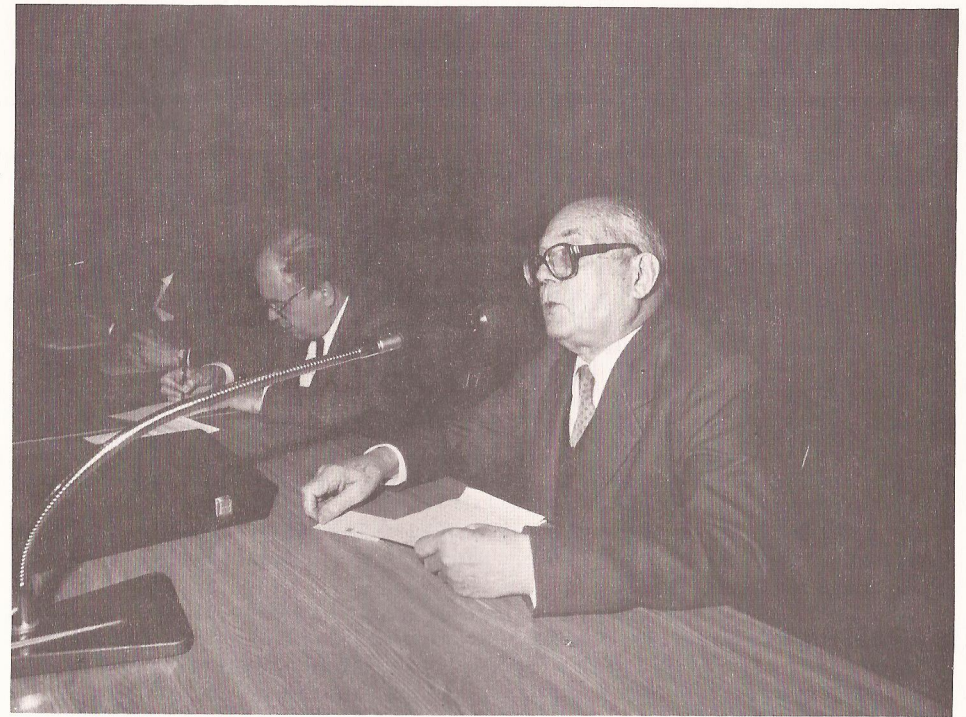
JOSEP FONTANA
1 d'abril del 1987

Paraules d'agraïment de Pierre Vilar

Molt Honorable Senyor President,
Senyor President i membres de la Fundació
Congrés de Cultura Catalana,
Amics catalans aquí presents,

Jo no crec que ningú, en aquesta tan distingida assemblea, pugui pensar que les meves paraules d'agraïment i d'emoció seran convencionals i de pura circumstància. És evident que em sortiran del cor.

Fa ja deu anys, el *Primer Congrés de Cultura Catalana*, moment essencial de la vostra recuperació nacional, em va demanar de concretar, en el Palau de Congressos de Montjuïc, la meva visió de la continuïtat històrica de la consciència nacional catalana. Ho vaig fer tan bé com vaig poder. I ja, en

El Dr. Pierre Vilar, agraint l'homenatge, es dirigeix als assistents.

aquelles circumstàncies, fou En Josep Fontana que em va presentar amb paraules que no he oblidat mai.

Recordava, aleshores, que feia ja cinquanta anys que jo havia arribat a Barcelona. Ara en fa seixanta. Com passa el temps!

Recordo la meva primera matinada a Barcelona, en la terrassa de la deliciosa «Residència d'Estudiants» de Miquel Ferrà. Hi vaig tenir la revelació de l'encant barceloní dels barris alts —cel blau, sol, arbres, flors—, d'aquest Sant Gervasi on vaig passar, anys després, els millors anys de la meua vida.

Al migdia, vaig baixar a la Ciutat Vella. En Pau Vila m'esperava a dalt les escales del Centre Excursionista de Catalunya, amb la seva cordialitat tan específica, davant les columnes del temple romà. Jo que venia a estudiar indústries, mercats, finançaments, etc., vaig sentir tot seguit que *també* altres coses existien: tot un passat, tota una història, tota una cultura. I també una cordialitat.

Un detall pintoresc. Pau Vila m'havia escrit la seva cita, la seva benvinguda, en català. Jo no sabia ni una paraula de català. Però, fill de Montpeller, vaig constatar, amb satisfacció, que l'entendria ràpidament. Només una paraula no entenia: precisament aquella que, poc després, esdevindria la més familiar, la més quotidiana, per a mi. La paraula ARXIU.

A-R-X-I-U. No ho entenia. Ho vaig entendre quan Pau Vila va pronunciar la paraula. I, precisament, en els mesos i anys següents, jo passaria hores i hores en arxius i biblioteques. Aquí mateix. En aquesta casa, on es trobava aleshores la Biblioteca de Catalunya. Aquí es varen lligar les meves millors amistats. I penseu que tots els meus bons amics d'aleshores es casaren amb bibliotecàries d'aquesta mateixa casa.

Ara bé. S'ha dit aquí, amb afectuosa exageració, que Catalunya em devia alguna cosa. No tinc tanta presumpció. Però allò que jo sé perfectament és *allò que jo dec a Catalunya*.

Primer: li dec *la meua vocació d'historiador*. No és que tingui cap menyspreu per la meua vocació primera, que fou la de *geògraf*. Ho saben els meus amics de la Societat Catalana de Geografia. Jo tinc, a intenció d'ells, si ho volen utilitzar per a l'homenatge a Josep Iglésies, el projecte i el programa de

l'excursió universitària francesa a Catalunya, que vàrem preparar Pau Vila i jo, per a l'agost o setembre de 1936. Ja endevineu que no es va realitzar! Hi ha una carta de Pau Vila a Emmanuel de Martonne, en què li demana explicacions pel fracàs del projecte, que jo voldria retrobar. Era digna de figurar en una història d'aquell any tràgic.

Doncs, era geògraf. Però la geografia o és eternitat o és actualitat. I jo em vaig adonar ràpidament que el segle XX s'explica pel XIX, el XIX pel XVIII, fins a les columnes romanes i a la prehistòria. Per això em vaig fer historiador.

Segona cosa que dec a Catalunya. El 1927, quan vaig venir a Catalunya per primera vegada, jo formava part d'aquella generació de joves francesos intel·lectuals —la de Sartre, Nizan, Levi-Strauss (i noto també que fou la dels màrtirs de la Resistència dels anys 1942-1944: Brossolette, Cavallès, Lautmann)— en què tots eren, i jo amb ells, antimilitaristes, antinacionalistes, i fins i tot antipatriotes en reacció contra les exageracions patriòteres dels anys 1914-1918, i davant el fracàs evident de la pau de Versalles.

I bé: arribant a Catalunya, en temps de la primera dictadura, la de Primo de Rivera, em vaig trobar, per primera vegada, inesperadament, amb el contacte d'un patriotisme, i fins i tot d'un nacionalisme, que em forem *simpàtics*.

«*Simpàtics*», per a mi, evidentment, com a nacionalismes d'*oposició, defensius*, amb exigències de *llibertat* i esperances de *progrés*.

Així jo descobria, a Catalunya, allò que havien pogut ser, en el segle XIX i fins a 1914, les lluites nacionals d'Europa central, i allò que serien, a mitjan segle XX, les lluites d'*«alliberament nacional»*, aquelles que han pogut inspirar fins i tot una «teologia»!

A Catalunya, doncs, vaig plantejar per primera vegada a la meua consciència d'historiador la problemàtica que m'ha semblat, després, la més important a través dels segles: la dialèctica entre fenòmens de grups territorials i fenòmens de classes socials —combinacions concretes i combinacions psico-sociològiques—, tant en les guerres antinapolèòniques com en les de Cuba, el 1870 o el 1985, o en la d'Algèria el 1956.

Aquests exemples suggereixen evidentment que no s'han de confondre nacions i estats, fets de consciència i fets jurídics.

Fa poc, un grup d'estudiants de l'ENA —aquella gran Escola d'Administració que va donar origen, a França, a la paraula «*marquia*»—, em va convidar a parlar de Catalunya. Vaig proposar procedir per preguntes i respostes. I la primera pregunta, naturalment, fou: «*Vostè creu que Catalunya és una nació?*» I jo vaig respondre: «No. No ho crec.» Hi hagué uns segons d'expectació, puix l'auditori coneixia més o menys les meves idees. Vaig afegir aleshores: «No ho crec. Ho *penso*.» I això ho vaig dir pensant en Josep Fontana que em va revelar, un dia, aquella fonamental exigència de Jaume Vicens i Vives parlant als seus deixebles: un historiador no diu mai «*jo crec*»; tothom té el dret de «*creure*» en tal o tal valor espiritual; però l'historiador és un científic; el seu dret —i el seu deure— consisteix a dir: *jo penso*. «*Jo sé*». Pots ser, és, de la seva part, molta presumpció; però «*jo penso*» pot resultar del joc fèrtil entre *observació* i *raonament*.

Volia dir, doncs, als joves de l'ENA: la meua convicció que Catalunya és una nació no és una convicció sentimental, sinó intel·lectual, «científica» en la mesura en què la història és ciència o, almenys, *coneixement*. No dic, naturalment, que per a vosaltres aquí reunits aquesta convicció sigui exactament de la mateixa naturalesa. El sentiment de «*pertinença*», d'*«identitat»*, és anterior al raonament. I tinc la impressió que la gran gentilesca que els catalans sempre m'han demostrat, tradueix la satisfacció de veure reconeguda, *des de fora*, amb argumentació intel·lectual, una realitat que, per a ells, és evidència del cor.

Però, al cap de molts anys, s'esborren les diferències entre evidències del cor i exigències de l'enteniment. L'afecte que em manifesten els catalans es tradueix avui d'una manera tan solemne i tan generosa, que jo em sento molt confús, molt intimidat. Jo no sé, francament, si mereixo l'honor que suposa la presència en aquesta cerimònia de la més alta representació de la comunitat catalana, i l'atribució d'un premi cultural tan important com el Ramon Llull. Accepto aquest honor com a símbol dels meus lligams amb Catalunya. I acabo amb la senzilla paraula: gràcies.

PIERRE VILAR

Composició dels organismes de la Fundació Congrés de Cultura Catalana

PATRONAT

Miquel Casals Colldecarrera	President del Congrés de Cultura Catalana
Agustí Bassols i Parès	Vice-president del Comitè Executiu del Congrés de Cultura Catalana
Josep Pi-Suñer i Cuberta	Secretari del Congrés de Cultura Catalana i de la Comissió Liquidadora
Miquel Bes i Calzadilla	Vocal del Comitè Executiu del Congrés de Cultura Catalana i membre de la Comissió Liquidadora
Josep Espar i Ticó	Vocal del Comitè Executiu del Congrés de Cultura Catalana i membre de la Comissió Liquidadora
Jaume Fuster i Guillelmó	Vocal del Comitè Executiu del Congrés de Cultura Catalana i membre de la Comissió Liquidadora
Gregori Mir i Mayol	Vocal de Comitè Executiu del Congrés de Cultura Catalana i membre de la Comissió Liquidadora
Marc Taxonera i Comas	Vocal del Comitè Executiu del Congrés de Cultura Catalana i membre de la Comissió Liquidadora
Joan Amorós i Pla	President d'Acció Escolar del Congrés de Cultura Catalana
Josep M. Antràs i Badia	Degà del Col·legi d'Advocats de Barcelona
Josep M. Puig i Salells	Del Col·legi de Notaris de Barcelona
Ignasi Ponti i Grau	Vocal del Comitè Executiu del Congrés de Cultura Catalana i de l'Associació d'Enginyers Industrials de Catalunya
Miquel Vila i Despuiol	Del Col·legi d'Enginyers Industrials de Catalunya
Ignasi Ribas	President de l'Obra Cultural Balear
Joan Fuster i Ortells	President de l'Acció Cultural del País Valencià
Abel del Ruste	De la Caixa de Pensions per a la Vellesa i d'Estalvi
Maria-Aurèlia Capmany	Regidora de l'Àrea de Cultura i Ensenyament de l'Ajuntament de Barcelona
Jaume Carner i Suñol	A títol personal
Josep M. Riera i Prats	A títol personal
Marc-Aurèli Vila	A títol personal

COMITÈ EXECUTIU DEL PATRONAT DE LA FUNDACIÓ

Miquel Casals Colldecarrera	President
Josep Pi-Suñer i Cuberta	Secretari
Miquel Bes i Calzadilla	Director de Finances i Administració
Gregori Mir i Mayol	Director d'Activitats i Promoció i representant de les Illes
Miquel Vilar i Devis	Representant del País Valencià
Joan Albaigès i Riera	Vocal
Josep Espar i Ticó	Vocal
Miquel Strubell i Trueta	Vocal
Marc Taxonera i Comas	Vocal

CONSELL ASSESSOR DE LA FUNDACIÓ

Miquel Alenyar	Miquel Coll i Alentorn	Lluís Marquet
Andreu Alfaro	Germà Colon	Oriol Martorell
Antoni M. Badia i Margarit	Alfons Cucó	Isidre Molas
Bartomeu Barceló	Romà Cuyàs	Aina Moll
Josep Benet	Ramon Faus	Andreu Murillo
Oriol de Bolòs	Damià Ferrà-Pons	Joan Oró
Jordi Bosser	Arcadi Garcia Sanz	Miquel Porter-Moix
Josep M. Bricall	Alfred Giner Sorolla	Antoni Serra
Lluís Casassas i Simó	Emili Giralt	Vicent Soler Marco
Oriol Casassas i Simó	Josep M. Llombart	Joan Triadú
Josep M. Castellet	Ernest Lluch	Joan Verger Garau
	Josep Marí i Marí	

Pla d'activitats del 1987

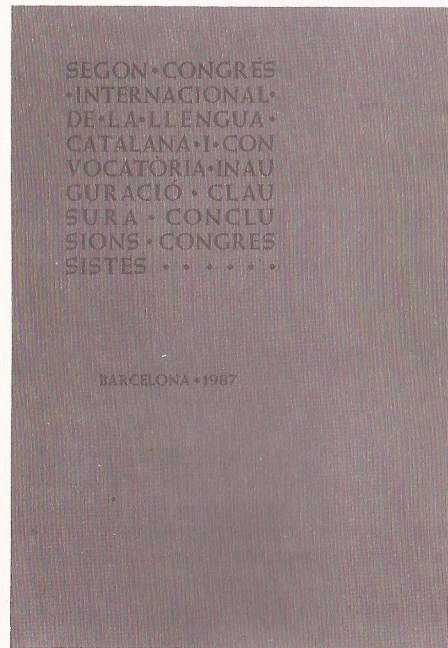
Activitats dutes a terme el 1987

II Congrés Internacional de la Llengua Catalana, Tercera etapa

En aquesta tercera etapa, la *Fundació Congrés de Cultura Catalana* continuarà col·laborant per tal que els acords i les conclusions aprovades es duguin a terme.

El II CONGRÉS INTERNACIONAL DE LA LLENGUA CATALANA ha considerat oportú de publicar prèviament un volum —editat per l'Escola d'Administració Pública de Catalunya— on es recullen els textos més significatius dins la gestació i el desenvolupament del Congrés. En paraules del seu President, Dr. Antoni M. Badia i Margarit, «són els textos que donen sentit en aquesta magna empresa científica, i alhora popular, al mateix temps que n'expliquen els grans mòbils i hi intueixen directrius de cara a l'avenir».

Els abundosos treballs que suscitaran les set àrees científiques del Congrés, seran aplegats en els volums d'Actes.

Premi Pau Vila

Amb èxit creixent, el *Premi Pau Vila* manté la seva convocatòria. La *Fundació Congrés de Cultura Catalana*, conjuntament amb l'Institut de Ciències de l'Educació, i la col·laboració de la *Diputació de Barcelona*, ha

concedit, en aquest any 1987 el sisè *Premi Pau Vila* que, com ja és sabedor, va destinat a reconèixer les iniciatives i els treballs fets per escolars, i les escoles, dels Països Catalans.

El jurat format per: Marc-Aureli Vila, Miquel Siguan, Marta Mata, Lluís Casassas, Ramon Margalef, Joan Vilà Valentí, Sara Blasi, Joan Triadú i Bartomeu Barceló, atorgà el 6è. *Premi Pau Vila*, amb la dotació de 200.000 ptes., al treball: «ELS ARBRES DE LA REGIÓ DEL MONTSENY», l'autor del qual és Martí Boada i Juncà.

Dos accessits amb la dotació de 50.000 ptes. cada un, als següents treballs:

- «LA MEVA CIUTAT», autors: Joan Ribera i Diaz i Montserrat Girone i Pagès.
- «CICLO DE LAS ESTACIONES DE LA NATURALEZA», autor: José A. Molins Molero.

El jurat es congratula del nombre i la qualitat dels treballs presentats enguany i també per la seva procedència, perquè no sols han arribat de la Catalunya estricta sinó de València i de les Illes.

Cal destacar l'interès i el mèrit dels següents treballs: «TREBALLEM EL BAIX EMPORDÀ», autors: Dolors Bombardó, Carme Esteve, Joan Farrerós, Quim Figuerolas, Teresa Mayols, Xavier Jon, i Fina Tunyà. «EL LLUÇANÈS EN FITXES, PER A MESTRES». Autor Ramon Minoves. «EL PLA DE BELL-LLOC. LA MASIA, L'ESCOLA, EL BARRI». Autors: Miquel Sindreu, Ignasi Llopert, Bernat Pons, Salvador Maneu, Manel Alcalà i Àlex Hernández. Tots ells alumnes de 2n. de BUP. «EXPRIMINT LA GOTA FREDA». Autor: Roger Pons i Vidal, de la població de Sumacàrcer (València).

Com ja és habitual, el veredicté es va donar a conèixer en un acte públic que tingué lloc a l'Institut de Ciències de l'Educació, el dia 23 de febrer d'enguany, amb una nombrosa assistència de públic.

II Premi Internacional Ramon Llull

En aquesta segona convocatòria, el *Premi Internacional Ramon Llull* ha estat atorgat a l'historiador *Pierre Vilar*. El lliurament tingué lloc al Saló de Sant Jordi, de la Generalitat de Catalunya, i fou el seu President, Honorables Sr. Jordi Pujol, qui el féu a mans del guardonat.

El públic, que omplia el Saló de Sant Jordi, seguí amb atenció els parlaments que s'hi succeïren. Tant el discurs brillant que féu el professor Fontana, com l'emocionant al·locució del professor Pierre Vilar, figuren a les primeres pàgines d'aquest «Butlletí».

3r. Premi Fundació Congrés de Cultura Catalana de Biografia i Estudis Històrics

En aquesta tercera convocatòria quedà demostrat, una vegada més, l'interès dels nostres investigadors per un Premi encara nou però que ja ha fet un forat considerable. N'és una mostra evident l'aportació considerable de treballs.

El veredicté fou fet públic durant la 36a Festa de les Lletres Catalanes, que tingué lloc a Sabadell el disabte dia 13 de desembre de 1986.

Un jurat, format per Josep Benet, Gabriel Cardona, Alfons Cucó, Emili Giralt, Gregori Mir i Josep Termes atorgà el 3r. Premi de la Fundació, dotat amb 500.000 pessetes, a l'obra: *Els bombardeigs a Catalunya durant la guerra civil, 1936-1939*, dels autors Josep M. Solé i Sabaté i Joan Villalonga i Font.

Amb la concessió d'aquests premis la *Fundació Congrés de Cultura Catalana* col·labora i ajuda a la divulgació d'obres d'un interès notable en la recuperació de la nostra història, tal com ho demostra el premi guardonat i els concedits en les dues anteriors convocatòries que foren, l'any 1984, *El corsarisme mallorquí a la Mediterrània occidental, 1652-1698; un comerç forçat*, de Gonçal López i Nadal; i, l'any 1985, *El republicanisme lerrouxista a Catalunya (1901-1923)*, de Joan B. Culla i Clarà.

Promoció exterior de la cultura catalana

Dins el capítol de *Promoció Exterior de la Cultura Catalana*, s'han dut a terme les col·laboracions següents:

A la *Universitat de Budapest*, i en la persona dels professors Kálmán Faluba i Károly Morvay, per prosseguir en els seus treballs d'elaboració del diccionari hongarès-català/català-hongarès, tasca científica d'una gran envergadura i que serà un eix fonamental de relació entre aquell país i la nostra terra.

La tasca eficaç i notable portada a terme per tots els professors hongaresos que, gràcies a les beques de la

Fundació, ens han anat visitant any rere any, ha estat i és una de les aportacions de les quals ens podem sentir més satisfets. El seu treball silenciós i constant, d'un rigor científic absolut i la persistència amb què van arribant a les fites proposades, fa que els fruits del seu treball siguin una valuosa aportació a Hongria de la nostra cultura. Abans de partir un altre cop al seu país, els professors Faluba i Morvay, donaven compte de la tasca feta durant la seva estada a Barcelona. Aquest és el resum:

«Els sotasignats, Kálmán Faluba i Károly Morvay, de la Universitat de Budapest, vam passar a Barcelona el mes de setembre de 1987 becats per la Fundació Congrés de Cultura Catalana.

«L'objectiu principal de la nostra estada va ser donar forma definitiva a l'original del diccionari català-hongarès que publicarà aviat Enciclopèdia Catalana. Es tracta de revisar els més de dos mil folis ja lliurats a l'editorial, amb miras d'unificar-hi aspectes formals i de contingut. A més de fer aquesta revisió final, hem preparat els textos introductoris (instruccions per al maneig i resum de gramàtica catalana). Durant els dies que vam passar a l'editorial ens vam entrevistar diverses vegades amb els responsables de la col·lecció de diccionaris, especialment amb el Sr. Carreras i Martí. En aquestes entrevistes vam trobar la solució a una sèrie de problemes tècnics, com són ara els plantejats pels caràcters específics de la grafia hongaresa o les peculiaritats de la divisió sil·làbica en hongarès. Gràcies a la feina realitzada, el diccionari català-hongarès pot sortir tan bon punt l'editorial ho consideri oportú. Volem fer constar el nostre sincer reconeixement a la Fundació Congrés de Cultura Catalana per l'atenta cura amb què seguia des del primer moment la gestació d'aquesta obra pionera.

«Tot i que l'activitat relacionada amb el nostre diccionari ens omplia amb escreix el temps disponible, vam fer tots els possibles perquè l'estada a Barcelona fructifiqués també en altres camps. Podem mencionar en primer lloc l'arrebplega de materials per a una guia de conversa hongarès-català-castellà que segons tota probabilitat podrem fer publicar a Hongria dintre d'uns pocs anys. En aquesta tasca vam ser amablement aconsellats per la Sra. Aina Moll, Directora General de Política Lingüística de la Generalitat de Catalunya, i també pel Dr. Joaquim Rafel, professor de la Universitat de Barcelona i principal coordinador del Diccionari del Català Contemporani, projectat per l'Institut d'Estudis Catalans. Vam realitzar igualment una visita de gran utilitat al Centre de Terminologia TERMCAT.

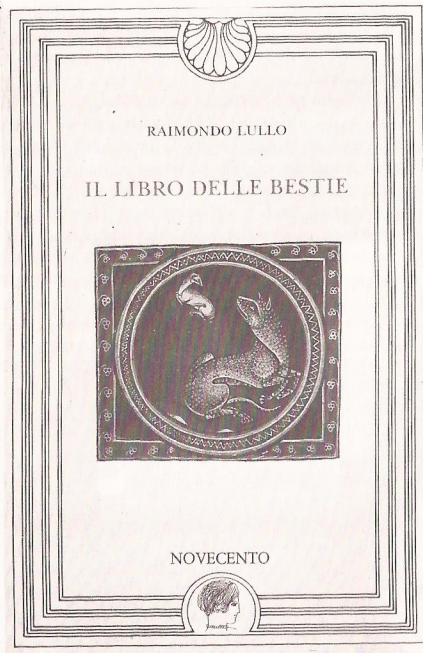
«Com és ja habitual en aquestes ocasions, ens vam reunir amb diversos col·legues per a intercanviar experiències professionals. Destaquem d'aquestes trobades les que hem tingut amb el Prof. Jordi Carbonell, de l'Institut d'Estudis Catalans, el Prof. Joan Veny, de la Universitat de Barcelona, els Profs. Lola Badia i Xavier Lamuela, de la Universitat Autònoma de Barcelona, i també la Junta de Govern de l'Associació Internacional de Llengua i Literatura Catalanes, de la qual som membres.

«Mencionem per fi els nostres contactes amb editorials dels Països Catalans per tal de tirar endavant projectes de traducció de l'hongarès al català i del català a l'hongarès. Concretament, Edicions de la Magrana s'interessa per la publicació de contes hongaresos, mentre que Gregal Llibres de València i Edicions 62 estan a punt de treure antologies

de dos poetes hongaresos d'aquest segle. Amb la realització d'aquests projectes podrem parlar d'un real intercanvi cultural entre els nostres països, Catalunya i Hongria.

»No cal dir que aquesta estada de quatre setmanes ens ha ofert no poques ocasions per conèixer més de prop la realitat catalana en els seus més diversos aspectes, i ens ha permès igualment de completar la nostra biblioteca professional amb importants novelats editorials catalanes.

»Barcelona. u d'octubre de mil nou-cents vuitanta-set.»

La col·laboració amb el CENTRE D'ESTUDIS CATALANS DE PARÍS, on actualment s'està duent a terme una tasca molt important relativa a la confecció d'un fitxer de tots els fons bibliogràfics de llibres i manuscrits catalans i referents a Catalunya, que es conserven a les biblioteques de París, el qual és instal·lat a la Biblioteca del Centre. El treball realitzat fins ara comprèn les biblioteques: Archives Nationales, Sainte Geneviève, Sorbonne; Institut Hispanique; Institut d'Histoire Economique et Sociale; Centre Pompidou; i, Farney. També se subvencionen cursos de llengua catalana, i l'edició en francès-català de textos del poeta J.V. Foix i de les conferències que es pronuncien amb motiu del seu homenatge, i actes i exposicions que tenen lloc al Centre, així com també altres activitats relacionades amb la nostra cultura.

També amb la UNIVERSITAT DE PERUGIA, ITÀLIA. La tasca que està realitzant la professora Loretta Frattale dins el curs lliure de llengua i literatura catalanes que imparteix en aqueixa Universitat és molt notable. La col·laboració de la Fundació ha permès que

l'esmentada professora pogués realitzar, també, el seu projecte d'investigació i de difusió de temes de la nostra literatura. L'acurada edició italiana del *Llibre de les bèsties*, de Ramon Llull, és prou palesa.

Finalment, la Fundació continua col·laborant amb la North American Catalan Society (NACS), en aquelles iniciatives que constantment crea aqueixa entitat nord-americana.

Campanya de mobilització i sensibilització

ACCIÓ ESCOLAR DEL CONGRÉS DE CULTURA CATALANA, en la Campanya «*El País a l'Escola*» prossegueix la seva tasca d'estímul en l'aprenentatge i el domini de la nostra llengua i el coneixement de les nostres història i cultura. Tasca que va dirigida a tots els nois i noies, nens i nenes en edat escolar, del nostre país.

L'exposició de murals, fets per alumnes d'E.G.B., que tingué lloc al Recinte de les Reials Drassanes de Barcelona, ha estat una mostra ben evident del dinamisme d'Acció Escolar.

Ajuts a divulgacions culturals i científiques

La Fundació Congrés de Cultura Catalana ha mantingut els seus ajuts a aquells projectes i entitats que, pel fet del seu pes cultural i per l'interès de les tasques respectives, ha considerat positius. Aquests ajuts han estat adjudicats a:

ACCIÓ CULTURAL DEL PAÍS VALENCIÀ, L'OBRA CULTURAL BALEAR i L'INSTITUT D'ESTUDIS EIVISSENCs.

Ajuts a publicacions

La col·laboració de la Fundació Congrés de Cultura Catalana en aquest àmbit cultural ha estat nombrosa. Destaquem tor seguit les publicacions que han rebut un ajut de la nostra entitat:

«*Estudis de Llengua i Literatura Catalanes*». Miscel·lània Antoni M. Badia i Margarit, volums XIII i XIV, de Publicacions de l'Abadia de Montserrat.

El segon número de la «*Catalan Review*» editat per la North American Catalan Society (NACS).

Els *Butlletins del Centre Unesco de Catalunya*, del n.º 14 al 22, els quals han estat editats aquest any 1987.

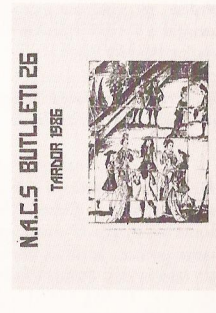
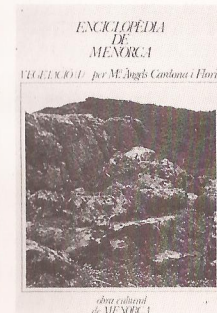
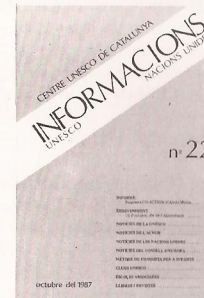
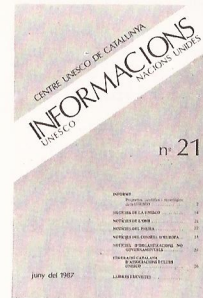
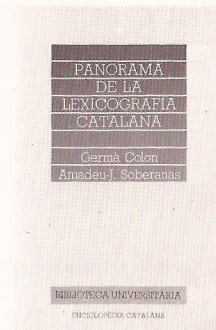
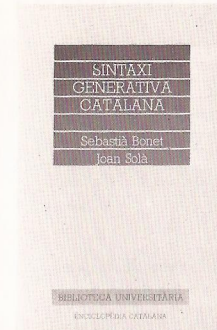
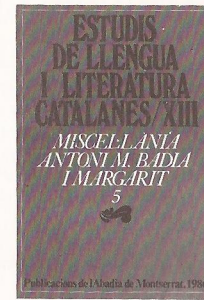
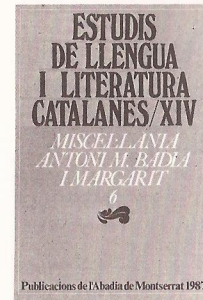
Els «*Manuale de Llengua Catalana*», publicats per la Biblioteca Universitaria, amb l'ajut de la Fundació Congrés de Cultura Catalana i la Fundació Jaume Bofill. Els exemplars publicats són: «*Panorama de la Lexicografia Catalana*», de Germà Colon i Amadeu-J. Soberanas. «*Sintaxi Generativa Catalana*», de Sebastià Bonet i Joan Solà.

La Revista «*LLUC*», editada per l'Obra Cultural Balear, de Mallorca.

La Revista «*EL MIRALL*», que edita Obra Cultural Balear, de Mallorca.

A l'edició del 8è. *Àlbum de Cromos en Català «EL MÓN FORESTAL»*, editat per l'Acció Escolar del Congrés de Cultura Catalana.

L'«*ENCICLOPÈDIA DE MENORCA*», que edita Obra Cultural Balear de Menorca.

Publicacions finançades per la Fundació.

Pla d'activitats per al 1988

II Congrés Internacional de la Llengua Catalana.

La *Fundació Congrés de Cultura Catalana*, en acordar l'organització del *II Congrés Internacional de la Llengua Catalana*, celebrat l'any 1986, es proposà de vetllar perquè les conclusions a què arribaren els especialistes de les diferents àrees, fossin promogudes i divulgades. I és en aquest sentit que continuarà la seva tasca d'expansió de divulgar, arreu, les conclusions del II Congrés.

3r. Premi Internacional Ramon Llull

L'*Institut d'Estudis Catalans* i la *Fundació Congrés de Cultura Catalana* preparen, una vegada més, els treballs de documentació i seguiment per a la concessió del *3r. Premi Internacional Ramon Llull*, destinat a aquelles institucions o persones que s'han distingit pels seus estudis o per la promoció de la nostra cultura. Volem recordar als lectors que el primer Premi fou atorgat a l'*Anglo Catalan Society*, i, el segon, a l'historiador *Pierre Vilar*.

4t. Premi Fundació Congrés de Cultura Catalana de Biografia i Estudis Històrics

Aviat es donaran a conèixer les bases per optar al *4t. Premi Fundació Congrés de Cultura Catalana de Biografia i Estudis Històrics*, premi destinat a aquells treballs d'investigació en qualsevol dels vessants polític, militar, social, econòmic i biogràfic en el context dels Països Catalans.

Premi Pau Vila

L'*Institut de Ciències de l'Educació* i la *Fundació Congrés de Cultura Catalana*, amb la col·laboració de la *Diputació de Barcelona*, convocaran, en la seva vuitena edició, el *Premi Pau Vila*, destinat a reconèixer les iniciatives i els treballs fets pels escolars i les escoles dels Països Catalans. La dotació del Premi és de 300.000 ptes. i dos accèssits de 75.000 ptes. cada un d'ells.

Premi Enric Prat de la Riba

El *Col·legi d'Advocats de Barcelona* i la *Fundació Congrés de Cultura Catalana* convocaran, conjuntament, el *Premi Enric Prat de la Riba*, que haurà de versar sobre el Dret Civil Català. Aquest Premi serà concedit cada dos anys i, a causa del seu interès, se'n preveu una participació abundant.

Organització Actes Públics

L'any 1985, sota la iniciativa de la *Fundació Congrés de Cultura Catalana*, se celebrava, a Barcelona, la *I Conferència Econòmica Regional de la Mediterrània Nord-occidental*. Per a l'any 1988, la Fundació ha posat en marxa els projectes per a la celebració d'una *II Conferència*, que esperem que obtindrà els mateixos resultats d'interès i inquietud que sorgiren de la primera celebració.

Ajuts a Institucions Culturals dels Països Catalans

La *Fundació Congrés de Cultura Catalana* es proposa, una vegada més ajudar aquelles institucions culturals dels Països Catalans que, per la seva tasca, col·laboren a fer de la nostra cultura una eina cada vegada més arrelada a la seva gent. Aquests ajuts estan concretats a l'*Acció Cultural del País Valencià*, l'*Obra Cultural Balear* i l'*Institut d'Estudis Eivissencs*.

Ajuts a publicacions

En aquest apartat hem d'esmentar els ajuts que la *Fundació Congrés de Cultura Catalana* atorgarà a l'*Associació Internacional de Llengua i Literatura Catalanes*, a l'*Enciclopèdia de Menorca* i al *Centre Unesco de Catalunya*, tot col·laborant en l'edició de les seves publicacions respectives.

Promoció exterior de la cultura catalana

Els esforços de la *Fundació Congrés de Cultura Catalana* se centraran, una vegada més, en ajudar econòmicament aquelles entitats estrangeres que se senten especialment sensibilitzades per divulgar la nostra llengua i la nostra cultura al seu país. Així doncs, col·laborarà amb el *Centre d'Estudis Catalans de París*, la *North American Catalan Society (NACS)* i les *Universitats de Budapest i Perugia*.

Campanyes de sensibilització popular

L'*Acció Escolar del Congrés de Cultura Catalana* porta, de fa anys, una admirable tasca de sensibilització escolar a través de les seves campanyes adreçades als escolars dels Països Catalans, als estudiants de BUP, COU i FP i als mestres i professors. La *Fundació Congrés de Cultura Catalana*, des del primer moment, no ha volgut restar al marge d'aquesta iniciativa tan important i ha ajudat perquè els propòsits de cada una de les campanyes arribessin a bon terme. Per a l'any 1988, un llarg ventall d'activitats, que van des de la cançó popular catalana, als concursos de murals i poesia i a la celebració de Jornades d'Intercanvi entre estudiants, entre d'altres activitats, fan preveure una participació nombrosa i un ambiciós projecte de conscienciació dels nostres nois i noies.

Aquestes són les activitats previstes per a l'any que encetarem aviat. No hi estalviarem esforços perquè es puguin dur a terme, tal i com, d'altra banda, ha estat sempre el criteri imperant a la *Fundació*.

Rendició de comptes de l'exercici de 1986

 Generalitat de Catalunya
Departament de Justícia
Direcció General
de Dret i d'Entitats Jurídiques

Barcelona, 6 de novembre de 1987
SERVEI: Fundacions
SECCIÓ: Control
ASSUMPTES: Rendició de Comptes de 1986

Sr. President del Patronat de la
Fundació "CONGRÉS DE CULTURA CATALANA"
Mallorca, 283

08037 BARCELONA (Barcelonès)

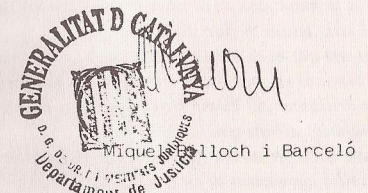
Ref. CP/ 363/87 (R.173)

Em plau de comunicar-vos que, un cop examinada la rendició de comptes de l'exercici econòmic de 1986 tramesa per la Fundació que presidiu, es considera que la dita rendició està d'acord amb el que estableix l'apartat 1 de l'article 13 de la Llei sobre fundacions privades, de 3 de març de 1982.

Així mateix, i per tal de determinar si els estats financers representen de forma raonable la situació econòmico-financera de la fundació, aquest protectorat podrà realitzar les actuacions que preveu l'article 15.2, apartats b) i c) de la Llei danunt dita.

EL DIRECTOR GENERAL

REGISTRE D'ENTRADA	
DATA: 17.11.87	CONFORME
Nº: 239	
Comissió Executiva	
Presidència	
Secretaria	
Comissió d'Oral	NOES
Comissió de Dret	
Biblioteca	
Secretaria	

► De retorn a França, el professor Pierre Vilar féu arribar, a la Fundació Congrés de Cultura Catalana, una carta de reconeixement per la distinció que la nostra entitat li havia fet en concedir-li el Premi Ramon Llull d'enguany. Ens plau de donar a conèixer als lectors el contingut de la carta original —seguida d'una traducció catalana— per l'emoció tan sentida que hi palesa el professor Vilar ◀

Una carta emotiva de l'historiador Pierre Vilar

Luxe, 21 abril 1987

Monsieur le Président de la Fondation «Congrés de Cultura Catalana». Barcelone.

Monsieur le Président,

Rentré en France, après un Congrès d'historiens et de géographes à Murcie, et prenant quelque repos dans ma maison champêtre de Basse-Navarre, je n'oublie pas les émouvantes journées que j'ai passées à Barcelone autour du 1er avril.

Certes, ce n'est pas la première fois, depuis tant d'années que je connais et aime votre pays, que mes amis catalans me manifestent leur attachement et leur affection. Mais la générosité de la Fondation que vous présidez si dignement, l'éclat du prix Ramon Llull, et la solennité de la cérémonie de remise, m'ont couvert d'un peu de confusion, mais aussi de joie.

Comme je l'écris par la même courrier à Monsieur le Président de la Généralité, ce fut pour moi un merveilleux couronnement de carrière. Il y a des jours l'on se dit que les efforts d'une longue vie ne sont pas perdus, puisqu'ils ont créé entre un homme, d'autres hommes, et une communauté tout entière, des liens de grande fraternité.

Je tenais à vous le dire, ainsi qu'à tous les membres des organismes directeurs de la Fondation, et particulièrement à ceux de la Commission du Prix Ramon Llull, où je compte tant d'amis très chers.

Veillez agréer, Monsieur le Président, l'expression de mon affectueuse reconnaissance.

PIERRE VILAR

Luxe, 21 d'abril de 1987

Senyor President de la Fundació Congrés de Cultura Catalana. Barcelona.

Senyor President,

De retorn a França, després del Congrés d'historiadors i de geògrafs que tingué lloc a Múrcia, i de prendre un xic de repòs a la meua casa de camp de Basse-Navarre, no puc pas oblidar les emotives jornades que a l'entorn del 1er. d'abril vaig passar a Barcelona.

És ben cert que no és pas la primera vegada, després de tants anys de conèixer i estimar el vostre país, que els meus amics catalans em manifesten llur afecte i bomenatge. La generositat, però, de la Fundació que tan dignament presidiu, la brillantor del Premi Ramon Llull, i la solemnitat de la cerimònia del seu lliurament m'han omplert un xic de confusió, alhora que també de joia.

Tal com escric per aquest mateix correu al President de la Generalitat de Catalunya, aquest fet ha estat per mi un meravellós coronament de carrera. De vegades hom es diu que els esforços fets al llarg de tota una vida no han estat debades, perquè han creat uns lligams de fraternitat entre un home, altres homes i tota la comunitat.

Em calia dir-vos-ho, a vós i a tots els membres dels organismes directores de la Fundació, particularment a aquells qui formen el jurat del Premi Ramon Llull, on hi tinc tants bons amics.

Vulgueu agrair, Sr. President, l'expressió de la meua afectuosa reconeixença.

PIERRE VILAR

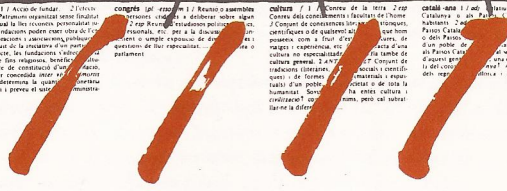
Fundació congres de cultura catalana

Què és el Congrés de Cultura Catalana? És el moment de trobar-nos i debatre sobre algunes de les qüestions que ens preocupen i que ens afecten. És el moment de trobar-nos i debatre sobre algunes de les qüestions que ens preocupen i que ens afecten. És el moment de trobar-nos i debatre sobre algunes de les qüestions que ens preocupen i que ens afecten.

El Congrés de Cultura Catalana és un acte de cultura general i de cultura catalana. És un acte de cultura general i de cultura catalana. És un acte de cultura general i de cultura catalana.

El Congrés de Cultura Catalana és un acte de cultura general i de cultura catalana. És un acte de cultura general i de cultura catalana. És un acte de cultura general i de cultura catalana.

El Congrés de Cultura Catalana és un acte de cultura general i de cultura catalana. És un acte de cultura general i de cultura catalana. És un acte de cultura general i de cultura catalana.

Mallorca, 283, 6^è (Collegi d'Advocats) - Tel. 215 91 49 - 08037 Barcelona